

Sygn. akt IV U 1415/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Urbańska-Woike
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Krajewska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2019 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy S. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o rekompensatę z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych

na skutek odwołania S. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 24 września 2018 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy S. O. prawo do rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych - od dnia 1 sierpnia 2018 r.

SSO Beata Urbańska-Woike

Sygn. akt IV U 1415/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 września 2018 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270) oraz przepisów ustawy o emeryturach pomostowych odmówił S. O. prawa do przyznania rekompensaty. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na gruncie niniejszej sprawy odwołujący nie spełnił podstawowych warunków do jej przyznania, a mianowicie nie wykazał wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 2009 r., przez okres wynoszący co najmniej 15 lat.

Od powyższej decyzji odwołał się S. O., wnosząc o jej zmianę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy powołując się na argumentację zawartą

w zaskarżonej decyzji, wniósł o jego oddalenie.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że odwołujący wykazał następujące okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach : od dnia 2 września 1970 r. do dnia 14 czerwca 1971 r., od dnia 4 maja 1976 r. do dnia 30 września 1977 r., od dnia 28 września 1978 r. do dnia 31 lipca 1980 r., od dnia 8 lutego 1988 r. do dnia 25 kwietnia 1988 r., od dnia 3 października 1989 r. do dnia 30 czerwca 1990 r., od dnia 18 maja 1991 r. do dnia 19 sierpnia 1991 r., od dnia 25 listopada 1993 r. do dnia 31 grudnia 1993 r., od dnia 7 listopada 1995 r. do dnia 29 kwietnia 1996 r., od dnia 2 maja 1996 r. do dnia 20 lipca 1997 r. oraz od dnia 3 sierpnia 1997 r. do dnia 6 kwietnia 1998 r., co łącznie wyniosło 7 lat, 8 miesięcy i 6 dni.

W dniu 10 sierpnia 2018 r. odwołujący złożył wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem rekompensaty.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od dnia 2 września 1971 r. do dnia 21 lutego 1976 r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w O..

W skład majątku przedsiębiorstwa wchodziło około 100 samochodów, w tym marki Ż., N. i K.. W związku z powyższym zakład ten posiadał własny warsztat remontowy, w którym byli zatrudnieni elektrycy , mechanicy a także lakiernik samochodowy. W warsztacie wyodrębniono pomieszczenie do lakierowania pojazdów . W warsztacie były naprawiane także samochody z placówek terenowych tego przedsiębiorstwa

Wnioskodawca przez cały okres pracy zatrudniony był jako lakiernik samochodowy i wykonywał codziennie w pełnym wymiarze czasu pracy czynności polegające na ręcznym – przy użyciu pistoletu - lakierowaniu samochodów oraz wykonywaniu czynności przygotowawczych.

Pracownicy na warsztacie byli przydzieleni do konkretnych robót związanych ze stanowiskiem pracy. Wnioskodawca nie wykonywał zatem czynności związanych z naprawą pojazdów , co należało do zakresu obowiązków mechaników samochodowych czy elektryków.

dowód: zeznania przesłuchanego na rozprawie w dniu 26 lutego 2019 r. J. G., T. G. oraz odwołującego, e –protokół ,; akta osobowe odwołującego w tym w szczególności świadectwo pracy, k.50; świadectwo pracy, k. 42 akt ZUS.

W okresie od dnia 14 lipca 1980 r. do dnia 2 marca 1987 r. wnioskodawca był zatrudniony w Stacji Obsługi Pojazdów M. B..

Stacja obsługi zatrudniała do 40 osób, którzy byli zatrudniani jako mechanicy samochodowi, lakiernicy samochodowi oraz spawacze. W zakładzie było pomieszczenie do przygotowania samochodu do malowania i sama lakiernia. Samochód był wcześniej demontowany, potem następowało przygotowywanie do lakierowania , min. szpachlowanie czym głównie zajmował się blacharz. Następnie należało położyć farbę podkładową sposobem natryskowym, a następnie wyszlifować i finalnie położyć lakier.

Wnioskodawca był zatrudniony jako lakiernik samochodowy i był głównym lakiernikiem samochodowym, który kierował lakiernią. Co do zasady wnioskodawca malował, choć zdarzało się, że wcześniej także przygotowywał pojazd do lakierowania. Lakierowane były samochody osobowe . Z uwagi na ilość pojazdów obsługiwanych przez Stację wnioskodawca czynności związane z zakresem jego obowiązków wykonywał codziennie w pełnym wymiarze czasu pracy .

dowód: zeznania przesłuchanych na rozprawie w dniu 8 stycznia 2019 r. świadków K. C. oraz J. P. (1), e-protokół ; zeznania przesłuchanego na rozprawie w dniu 26 lutego 2019 r. odwołującego, e- protokół ; akta osobowe odwołującego, świadectwo pracy, k. 14 akt ZUS; świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych, akta ZUS.

Od dnia 1 lutego 1992 r. do dnia 29 lutego 1992 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) w O. R. W. na stanowisku lakiernika samochodowego. W tym okresie odwołujący wykonywał prace stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę polegającą na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym nie szermetyzowanym.

dowód: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, k. 25;

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz aktach ubezpieczeniowych. Sąd oparł się także na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków - M. B., J. P. (2), K. C., J. G. oraz T. G. oraz zgodnych z nimi zeznań odwołującego, które były spójne, stanowcze i stanowiące logiczną całość. Świadkowie ci pracując razem z odwołującym w jednym zakładzie pracy rzeczowo przedstawili okoliczności istotne dla niniejszej sprawy, w tym ówczesne realia pracy w zakładach pracy w których zatrudniony był odwołujący, a w szczególności charakter wykonywanej przez odwołującego w spornym okresie pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie S. O. zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych przez pojęcie rekompensaty należy rozumieć odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Natomiast w myśl art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z treścią art. 23 powołanej ustawy rekompensata nie jest samodzielnym świadczeniem wypłacanym z zasobów systemu ubezpieczeń społecznych, ale jest przyznawana (ustalana) w formie dodatku do kapitału początkowego ustalanego na zasadach przewidzianych w art. 173 i 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1 (prawo do emerytury), za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zgodnie z ust. 4 tego przepisu, wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Przepisy te to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Wyszczególnienie prac uznawanych za wykonywane w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zawierają wykazy A i B stanowiące załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Nadto zgodnie z § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, o których mowa w ust. 1, zalicza się także okresy pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin, a także okresy pracy lub służby, o których mowa w § 5-10.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w

szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152).

Zgodnie z **wykazem A, dział XIV poz. 17** Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uważa się prace w postaci lakierowania ręcznego lub natryskowego - nie zhermetyzowanego.

W przedmiotowej sprawie spornym było zatem, czy odwołujący legitymuje się wymaganym przez ustawę okresem pracy w warunkach szczególnych. W tym przedmiocie odwołujący podnosił, że organ rentowy wadliwie nie uwzględnił mu okresu zatrudnienia od dnia 1 lutego 1992 r. do dnia 29 lutego 1992 r. w Zakładzie (...) w O., od dnia 2 września 1971 r. do dnia 21 lutego 1976 r. w Przedsiębiorstwie (...) w O. oraz w okresie od dnia 14 lipca 1980 r. do dnia 2 marca 1987 r. w Stacji Obsługi Pojazdów M. B..

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe w sposób nie budzący wątpliwości wykazało, że odwołujący w spornych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace polegające na lakierowaniu ręcznym, które należałoby uznać za prace wykonywane w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Za powyższym przemawia treść relacji świadków, które Sąd uznał za wiarygodne z uwagi na ich wzajemną spójność, a także spójność z treścią dokumentów osobowych zgromadzonych w toku niniejszego postępowania. Konsekwentnie Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy.

Końcowo dodać należy, iż ostatecznie organ rentowy nie kwestionował charakteru zatrudnienia skarżącego w okresie od dnia 1 lutego 1992 r. do dnia 29 lutego 1992 r. w Zakładzie (...) w O. R. W. na stanowisku lakiernika samochodowego po przedłożeniu w toku procesu przez wymienionego na dowód tej okoliczności oryginału świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Podsumowując należy ocenić, że łącznie z uznanym przez organ rentowy okresem pracy w warunkach szczególnych, odwołujący legitymuje się wymaganym przez ustawę okresem pracy w warunkach szczególnych, będąc tym samym uprawnionym do otrzymania rekompensaty.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na zasadzie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy S. O. prawo do rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych od dnia 1 sierpnia 2018 r.

/ SSO Beata Urbańska – Woike/